

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2016. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Školskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U PRVIH ŠEST ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

- 1** ☐ 1. Koji je ispravan poredak velikih prostornih cjelina poredanih od najgušće prema najrjeđe naseljenoj 2013. godine?
- a) Azija – Afrika – Europa – Latinska Amerika – Angloamerika – Rusija – Australija
b) Azija – Europa – Afrika – Latinska Amerika – Rusija – Angloamerika – Australija
c) Azija – Afrika – Europa – Rusija – Angloamerika – Latinska Amerika – Australija
d) Azija – Europa – Afrika – Latinska Amerika – Angloamerika – Rusija – Australija

- 1** ☐ 2. Koju odrednicu prirodnog kretanja stanovništva određene populacije pokazuje podatak da je na 1000 žena u dobi statistički određenoj za reprodukciju rođeno 60 živorođenih osoba?

a) stopu rodosti b) opću stopu fertiliteta c) ukupnu stopu fertiliteta d) indeks vitaliteta

- 1** ☐ 3. U kojoj od navedenih prostornih cjelina je danas ukupno kretanje stanovništva jednako prirodnom kretanju stanovništva?

a) u Slavoniji b) u Austriji c) na Korejskom poluotoku d) na Zemlji

- 1** ☐ 4. Kako se naziva skup mjera kojima država nastoji utjecati na određenu karakteristiku stanovništva na svome teritoriju?

a) popis stanovništva b) populacijska politika c) populacijska polarizacija d) prostorno planiranje

- 1** ☐ 5. Koji pokazatelj pokazuje da u određenoj populaciji na 100 mladih osoba dolazi 114 starih osoba?

a) indeks mladosti b) indeks starosti c) koeficijent mladosti d) koeficijent starosti

- 1** ☐ 6. Koja je od navedenih afričkih država imala najkraće očekivano trajanje života za osobe rođene u razdoblju 2010. – 2014. godina?

a) Tunis b) Čad c) Gabon d) Zambija

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM
UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA I BROJA NA CRTU ISPRED DRŽAVA U
LIJEVOM STUPCU. U 7. I 8. ZADATKU DVA SE SLOVA I DVA BROJA NE MOGU
POVEZATI, A U 9. ZADATKU JEDNO SLOVO I JEDAN BROJ.**

- 3** ☐ 7. Poveži državu s vjerskom skupinom kojoj pripada većina njezinih stanovnika i vjerskim središtem koje se u njoj nalazi.

_____ Grčka	A) Atos	1) budisti
_____ Portugal	B) Bangkok	2) pravoslavci
_____ Iran	C) Fatima	3) rimokatolici
	D) Medina	4) suniti
	E) Mešhed	5) šijiti

- 3 8. Poveži državu s rasom i velikom jezičnom skupinom kojima pripada većina njezina stanovništva.

_____ Egipat	A) europeidi	1) afrička
_____ Filipini	B) mestici	2) afro-azijska
_____ Meksiko	C) mongolidi	3) australoazijska i australonezijska
	D) mulati	4) indoeuropska
	E) negroidi	5) kinesko-tibetska

- 3 9. Poveži državu s odgovarajućom procijenjenom stopom nataliteta za 2015. godinu i HDI-jem 2014. godine.

_____ Peru	A) < 15‰	1) niski HDI
_____ Hrvatska	B) 15-25‰	2) srednji HDI
_____ Mali	C) 26-35‰	3) visoki HDI
	D) > 35‰	4) vrlo visoki HDI

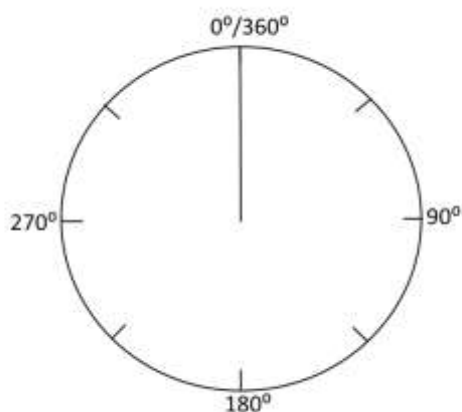
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UPISIVANJEM ODGOVORA U PRILOŽENU TABLICU.

- 3 10. Odgovore upiši u prazna polja tablice.

Migracijski saldo (‰)	Prirodna promjena (‰)	Ukupno kretanje stanovništva (‰)	Podtip (trend) ukupnog kretanja stanovništva (simbol ili puni naziv podtipa/trenda)
8	-10		
	-12	-17	
-3		3	

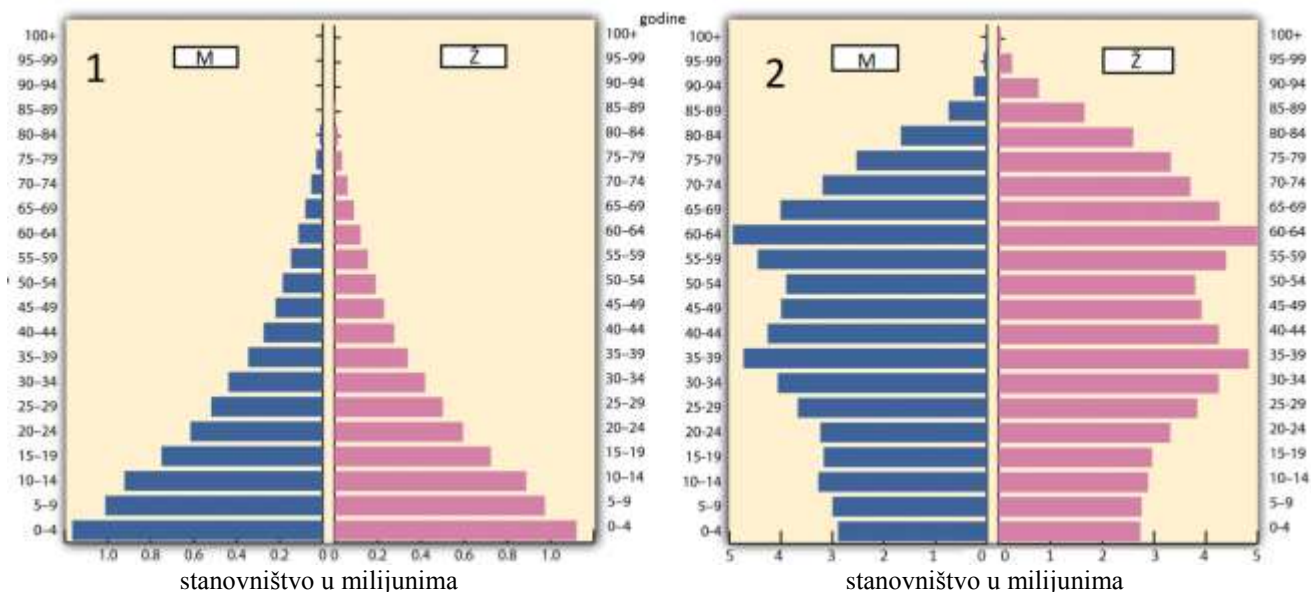
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI NA PRILOŽENOM STRUKTURNOM KRUGU.

- 3 11. Na priloženom strukturnom krugu redoslijedom (u smjeru kazaljke na satu) ucrtaj udjele zaposlenog stanovništva u primarnom, sekundarnom i tercijarnom sektoru djelatnosti u prvoj fazi industrijskog društva (međufaza). Zadani udjeli zaposlenog stanovništva su: 12,5 %, 25 % i 62,5 %. U pripadajuće segmente strukturnog kruga upiši oznake sektora: I., II., III.

Prostor za računanje

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH GRAFIČKIH PRILOGA.

2 12. Na prikazu dobno-spolnog sastava stanovništva označenog brojem **2** najveći udio među petogodišnjim dobnim skupinama ima skupina _____ godine života. U toj petogodišnjoj skupini ukupni broj žena je _____ milijuna (zaokruži na cijeli broj).

2 13. Na crte iza brojeva grafičkih priloga upiši nazive prikazanih tipova dobnog sastava stanovništva.

1 _____

2 _____

2 14. Najveći broj stanovnika države čiji je dobno-spolni sastav stanovništva prikazan na grafičkom prilogu 1 radi u _____ sektoru djelatnosti (upiši naziv), a veći BND po stanovniku ostvaruje populacija čiji je dobno-spolni sastav prikazan na grafičkom prilogu označenom brojem _____.

**U SVAKOM OD SLJEDEĆIH OSAM ZADATKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2 15. Koji od navedenih prostora danas imaju gustoću naseljenosti >100 stan./km²?

- a) delta Volge b) delta Gangesa c) Java
d) Madagaskar e) sjeveroistok Australije

2 16. U kojim od navedenih država danas živi više žena nego muškaraca?

- a) u Japanu b) u Kini c) u Nigeriji
d) u Omanu e) u Urugvaju

2 ☐ 17. Uz koje rijeke je bila vezana prva civilizacija u povijesti koja se pojavila na području današnjeg Iraka?

- a) Eufrat b) Ganges c) Ind
d) Brahmaputra e) Tigris

2 ☐ 18. Što od navedenoga uzrokuje porast starog stanovništva u ukupnoj populaciji?

- a) emigracija mladih b) očekivana životna dob < 60 godina c) ukupna stopa fertiliteta 1,8
d) visoka stopa rodosti e) visoka stopa smrtnosti

2 ☐ 19. Koje od navedenih država u posljednjih pet godina bilježe prirodni pad?

- a) Japan b) Kina c) Niger
d) Rusija e) SAD

2 ☐ 20. Koje od navedenih osoba ubrajamo u aktivno stanovništvo?

- a) nezaposleni konobar b) poljoprivrednik c) starica bez mirovine
d) učenik srednje škole e) umirovljeni liječnik

2 ☐ 21. Koje se od navedenih tvrdnji odnose na podetapu rane tranzicije?

- a) smanjenje rodosti i smrtnosti, ali se rodost brže smanjuje
b) rodost ostaje visoka, a smrtnost se izrazito brzo smanjuje
c) niske vrijednosti rodosti i smrtnosti
d) krajem ove podetape vrijednosti prirodne promjene veće su nego na njezinom početku
e) većina azijskih država nalazi se u ovoj podetapi

2 ☐ 22. Koje od navedenih država su danas u etapi demografske tranzicije?

- a) Australija b) Bolivija c) Južna Koreja
d) Hrvatska e) Kamerun

**U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DOPUNI REČENICE UPISUJUĆI ODGOVORE
NA CRTE.**

2 ☐ 23. Naziv toplinskog pojasa u kojemu ljudski organizam ima potrebu za najmanjim unosom kalorija je _____, a među naseljenim kontinentima južne polutke najmanje pothranjenog stanovništva krajem 2015. godine živjelo je u _____ (upiši ime kontinenta).

2 ☐ 24. Promatrajući polutke s obzirom na početni meridijan, više stanovnika živi na _____ polutki, a toplinski pojas koji je u potpunosti dio anekumene je _____ (upiši puni naziv pojasa) .

2	
---	--

 25. Ime kontinenta na kojem se prvi puta pojavio čovjek je _____, a na prostor Amerike čovjek je došao iz _____ (upiši ime kontinenta).

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE
SREDOZEMLJA.**

0 400 800 km

3	
---	--

 26. Migracijska ruta kojom je u Europu 2015. godine došao najveći broj migranata, prošavši i kroz Hrvatsku, je _____ (upiši naziv). Upiši na karti broj **1** u državu iz koje potječe najveći broj izbjeglica koji je došao tom rutom. Ime te države je _____. U posljednje dvije godine najveći broj izbjeglica koji potječu iz države označene brojem **1** primila je _____ (upiši ime države).

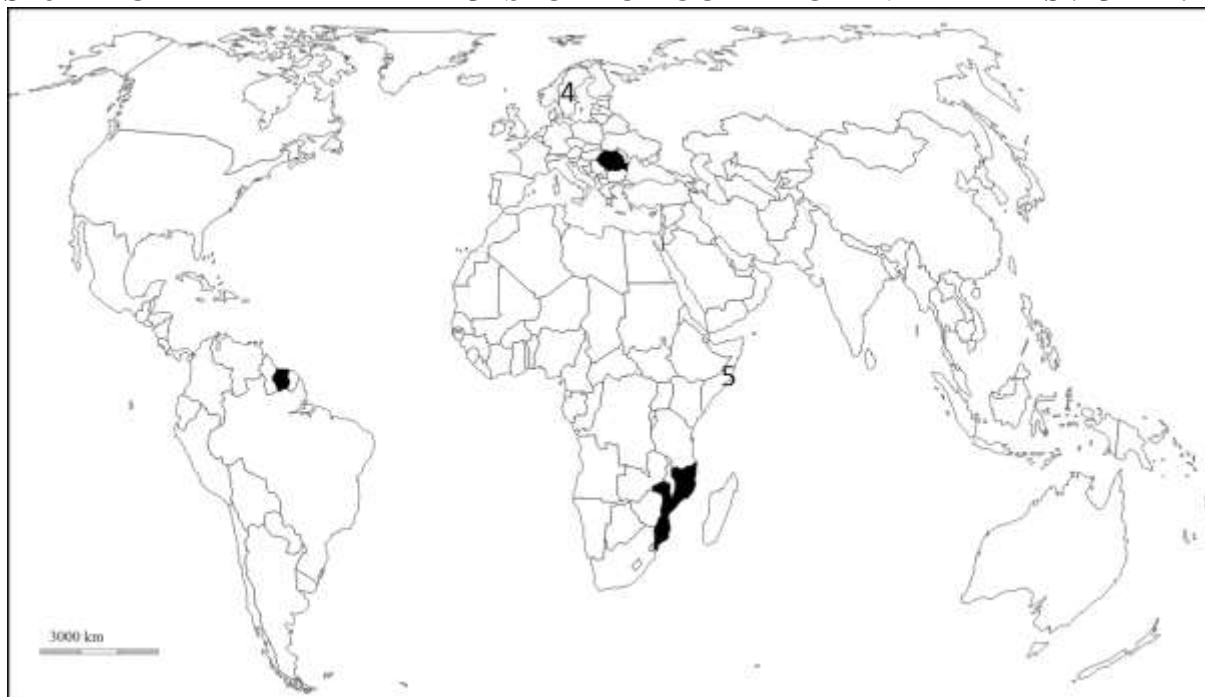
2	
---	--

 27. Upiši na karti broj **2** u državu Europske unije i Južne Europe u koju je ušao najveći broj izbjeglica na Sredozemlju 2015. godine. Ime te države je _____. Ime otoka preko kojega je najveći broj izbjeglica ušao u tu državu je _____.

2	
---	--

 28. Upiši na karti broj **3** u državu Europske unije i Južne Europe koja je 2015. godine na drugom mjestu prema ulasku migranata i izbjeglica na Sredozemlju. Ime te države je _____. Ime kontinenta s kojega je 2015. godine došao najveći broj migranata i izbjeglica u tu državu je _____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE SVIJETA.

2	
---	--

 29. Upiši broj **6** u danas najmnogoljudniju iberofonsku državu koja se u cijelosti nalazi na južnoj polutki. Ime te države je _____.

Službeni jezik države zatamnjeno označene na karti Afrike je _____
(upiši naziv jezika).

2	
---	--

 30. Među državama svijeta u kojima je jedan od službenih jezika engleski, najveći broj stanovnika ima _____ (upiši ime države). Upiši na karti broj **7** u tu državu.

Službeni jezik države zatamnjeno označene na karti Južne Amerike je _____
(upiši naziv jezika).

2	
---	--

 31. Među državama Afrike u kojima je službeni jezik francuski, najveći broj stanovnika ima _____ (upiši ime države). Upiši na karti broj **8** u tu državu.

Službeni jezik države zatamnjeno označene na karti Europe pripada u _____ skupinu indoeuropskih jezika (upiši naziv skupine jezika).

2	
---	--

 32. Ime države označene na karti brojem **4** je _____, a 2015. imala je **pozitivnu** / **negativnu** (zaokruži točan pojam) migracijsku bilancu.

2	
---	--

 33. Ime države označene na karti brojem **5** je _____, a 2015. imala je **pozitivnu** / **negativnu** (zaokruži točan pojam) migracijsku bilancu.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE EUROPE.

2	
---	--

 34. Upiši na karti broj **9** u državu Europske unije koja je u 2015. godini primila najviše zahtjeva za azil, a broj **10** u europsku državu iz koje potječe najveći broj izbjeglica u posljednje dvije godine .

2	
---	--

 35. Ispuni na priloženoj karti vodoravnim crtama državu Sjeverne Europe s najvišim BND-om po stanovniku u posljednjih pet godina, a okomitim crtama europsku državu s najnižim BND-om po stanovniku u posljednjih pet godina.